

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Erivajadustega Inimeste Toetusühing Tugiliisu

registrikood: 80136386

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Haabersti linnaosa,
Kakumäe tee 37a

postisihnumber: 13516

telefon: +372 56671223, +372 56671222

e-posti aadress: tugiliisu@vaimukad.ee

veebilehe aadress: www.tugiliisu.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Bilanss	4
Tulemiaruanne	5
Rahavoogude aruanne	6
Netovara muutuste aruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	9
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	9
Lisa 4 Kinnisvarainvesteeringud	10
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	11
Lisa 6 Annetused ja toetused	11
Lisa 7 Tulu ettevõtlusest	11
Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud	12
Lisa 9 Tööjõukulud	12
Lisa 10 Seotud osapooled	12
Aruande allkirjad	13

Tegevusaruanne

Tegevusaruanne 2023

MTÜ Tugiliisu põhitegevus on erihoolekande teenuste osutamine Tallinnas. Majututusega ning toetavaid teenuseid osutasime kokku 117le intellektipuudega inimesele Tallinnas. Teenusekasutajate arv on võrreldes möödunud aastaga kasvanud.

Euroopa Struktuurfondide toel uute kogukonnas elamise majutuskohtade täitmine ning teenuse osutamine Tallinnas jätkub. Raskusi tekitab tühjade kohtade täitmine, teenusekasutajate tihe vahetumine, pidev remondi vajadus korterites kuna esineb palju lõhkumist ja vara rikkumist teensesaajate poolt.

Jooksvalt remonditi toetatud elamise kortereid. Kahjuks pea iga kord kui klient vahetab teostama teenuse korteris remondi, tihti vahetama mööbli, kaasa arvatud köögimööbli. 2023 ehitati Kakumäe tee 37a üksusele uus aed koos automaatse värava avanemise süsteemiga. Üksuses Raudtee 48a vahetati välja õues asuv kanalisatsiooni süsteem vajalik on korrastada remonditööde käigus hävinenud haljastus.

2023 aastal osteti teenuse osutamise vajaduspõhiselt 2 uut toetatud elamise teenuse osutamise korterit Tallinnas. Esimene aadressile Puhangu 10, köök tuba 16m² ja teine korter Vilde tee 96, köök-tuba 16 m². Teenusekasutajad tasuvad eluruumi eest üüri vastavalt määratud hinnakirjale. Üürihinna hulka arvestatakse keskmised kommunaalkulud.

Jätkuvalt tekkivad vabad toetatud elamise teenuskohad, mis nõuavad ettevõtte tuludest kommunaalkulude tasumist. Vabad kogukonnaselamise kohad nõuavad samuti organisatsioonilt vahendeid nii kommunaalkulude kui nõutud ametikohtade täitmiseks.

2023 aasta jätkati Kaitstud töötamise teenust ilma projekti rahastusega. Teenust rahastatakse igapäeva elu toetamine ja töötamise toetamise teenuste rahastusest. Teenusel osalejatega on sõlmitud käsundusleping või tööleping töötamiseks osalise tööajaga. Tavaline on 40 h tööaeg kuus, ehk ¼ tööajast. Põhilised tööd on alltöövõtt majahoidja töödes ning pakkimine.

Kasvava palgasurve raames tõsteti töötajate töötasu 10%, kuid siiski on töötajate voolavus suur mis nõuab uute töötajate koolituskulude katmist. Palgasurve on kasvanud, seda eriti teenuseosutamise tõttu Tallinnas. Riiklik pearaha on ühesugune, kuid personali palgasoo Tallinnas keskmiselt 20% kõrgem, mida pearaha ei sisalda.

2023 aasta septembri kuus viidi läbi koostöös Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit ja Inclusion Europe rahvusvaheline konverents enese-esindajatele " Kuula meie häält". Konverentsil töötasid Tugiliisu töötajad vabatahtlikkuse alustel.

Tugiliisu tegevuskeskus korraldas mitmeid üritusi ja aasta vältel huviringide tööd IET teenuse ja omaosaluse rahastuse raames. Huvitegevustest viiakse läbi iganädalaselt keraamiringi, näiteringi, kunstiringi, toiduringi, osaletakse kultuuriüritustel, korraldatakse väljasõite Tugiliisu erihoolekande klientidele.

2023 aastal muudeti organisatsiooni struktuuri, töötati välja vajalikud dokumendid. Tugiliisu teenusekasutajate arvu kasvu tõttu otsustati struktuuri lisada 2 teenustekoordinaatorit(kogukonnaelamise koordinaator ja toetaud teenuste koordinaator) ja lisaks tegevuskeskuse koordinator. Endiselt töötab juhataja, raamatupidaja 0,5, haldusjuht ja 1 tegevusjuhendaja 10 kliendi kohta. Tugiliisu keskmise palga statistika erinevatel saitidel ei ole tõene, kuna sisaldab ka väga väikese mahuga intellektipuudega töötavate klientide töötasu. Tugiliisu tegevusjuhendajate ja koordinaatorite keskmine palk oli 1400€

Aasta lõpus selgus vajadus uue kontoriruumi soetamiseks. Olemasolev kontori ruum Päevalille 15 ei vasta teenuseosutamiseks vajalikele nõuetele, töötajatel koos klientidega pole piisavalt eraldumise võimalust. Juhatus otsustas alustada laenu taotlemise protsessi kvaliteetsema IET teenuse osutamiseks vajalike ruumide soetamiseks Rocca Toweris.

Jätkame teenuste osutamist hoolimata ebareaalselt väikestele pearahadele mida maksab riik erihoolekandeteenuste eest. Loodame paremale sotsiaalpoliitikale ja majanduskasvule. Teenustemahu kasvatamist siiski antud olukorras ei planeeri, püüame hoida käesolevat teenust kvaliteetsena samas mahus kattes teenuse osutamiseks vajalikud kulud.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Käibevarad		
Raha	88 258	242 076
Nõuded ja ettemaksud	149 821	87 428
Kokku käibevarad	238 079	329 504
Põhivarad		
Kinnisvarainvesteeringud	1 564 786	1 194 920
Materiaalsed põhivarad	31 900	674 128
Kokku põhivarad	1 596 686	1 869 048
Kokku varad	1 834 765	2 198 552
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	0	30 260
Võlad ja ettemaksud	98 478	78 274
Kokku lühiajalised kohustised	98 478	108 534
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	0	215 795
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	830 678	908 998
Kokku pikaajalised kohustised	830 678	1 124 793
Kokku kohustised	929 156	1 233 327
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	965 225	860 916
Aruandeaasta tulem	-59 616	104 309
Kokku netovara	905 609	965 225
Kokku kohustised ja netovara	1 834 765	2 198 552

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	600	139 590
Annetused ja toetused	818 409	815 071
Tulu ettevõtlusest	266 175	87 127
Muud tulud	606	34 116
Kokku tulud	1 085 790	1 075 904
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-346 402	-431 707
Jagatud annetused ja toetused	-2 078	-6 617
Mitmesugused tegevuskulud	-46 988	-45 375
Tööjõukulud	-343 724	-300 699
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-144 064	-156 961
Muud kulud	-258 368	-23 673
Kokku kulud	-1 141 624	-965 032
Põhitegevuse tulem	-55 834	110 872
Intressikulud	-3 796	-6 578
Muud finantstulud ja -kulud	14	15
Aruandeaasta tulem	-59 616	104 309

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-55 834	110 872
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	144 064	156 961
Muud korrigeerimised	165 534	0
Kokku korrigeerimised	309 598	156 961
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-62 392	60 800
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	20 204	-132 705
Laekunud intressid	14	15
Kokku rahavood põhitegevusest	211 590	195 943
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-108 000	-91 000
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist	0	32 600
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-60 000	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-168 000	-58 400
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksud	-193 612	-49 961
Makstud intressid	-3 796	-6 578
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-197 408	-56 539
Kokku rahavood	-153 818	81 004
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	242 076	161 072
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-153 818	81 004
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	88 258	242 076

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	860 916	860 916
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	863 288	863 288
Aruandeaasta tulem	104 309	104 309
31.12.2022	965 225	965 225
Aruandeaasta tulem	-59 616	-59 616
31.12.2023	905 609	905 609

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Tugiliisu 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti finantsaruandluse standardi kohaselt, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

MTÜ Tugiliisu kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid tegevusest kaudsel meetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid nende finantsvarade väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla nendest eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni. Väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis arvele selle soetusmaksumuses, mis sisaldab ostuhinda ja soetamisega otseselt seotud kulutusi. Edasi kajastatakse igat kinnisvarainvesteeringut soetusmaksumuse meetodil.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara on vara, mille kasulik tööiga on üle 2 aastat ja maksumus alates 1000 eurot.

Varad, mille kasulik tööiga on üle 2 aastat, kuid soetusmaksumus on alla 1000 euro kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse täielikult kulusse.

Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Muu materiaalne põhivara akumulatsioonid kulum 25% aasta

Maa ja ehitised 8% aasta

Finantskohustised

Finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel järgitakse tulude ja kulude vastavuse printsiipi, mille kohaselt kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Sihtfinantseerimine kajastatakse brutomeetodil.

Tulud

Erivajadustega Inimeste Toetusühing Tugiliisu 2023. a. majandusaasta aruanne

EIT Tugiliisu tulud moodustuvad sihtfinantseeritud projektitududest, riigi poolsetest eraldistest teenuse osutamiseks sihtrühmale, sihtrühma ja liikmeskonna sihteraldistest. MTÜ Tugiliisu ei võõranda kaupu ega osuta enda tegevuse rahastamiseks teenuseid, v.a sihtfinantseeritud teenused.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	71 567	71 567
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 051	2 051
Muud nõuded	60 000	60 000
Ettemaksed	16 203	16 203
Kokku nõuded ja ettemaksed	149 821	149 821
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	8 645	8 645
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5	5
Ettemaksed	78 778	78 778
Tulevaste perioodide kulud	65 076	65 076
Muud makstud ettemaksed	13 702	13 702
Kokku nõuded ja ettemaksed	87 428	87 428

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		2 888		2 243
Erisoodustuse tulumaks		9		0
Sotsiaalmaks		6 591		4 713
Kohustuslik kogumispension		231		258
Töötuskindlustusmaksed		514		442
Intress				5
Ettemaksukonto jääk	2 051		5	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2 051	10 233	5	7 661

Lisa 4 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2021			
Soetusmaksumus		1 355 408	1 355 408
Akumuleeritud kulum		-160 763	-160 763
Jääkmaksumus		1 194 645	1 194 645
Ostud ja parendused		91 000	91 000
Müügid		-33 000	-33 000
Amortisatsioonikulu		-57 725	-57 725
31.12.2022			
Soetusmaksumus		1 413 408	1 413 408
Akumuleeritud kulum		-218 488	-218 488
Jääkmaksumus		1 194 920	1 194 920
Ostud ja parendused		108 000	108 000
Amortisatsioonikulu		-168 154	-168 154
Ümberliigitamised	23 000	407 020	430 020
31.12.2023			
Soetusmaksumus	23 000	1 928 428	1 951 428
Akumuleeritud kulum	0	-386 642	-386 642
Jääkmaksumus	23 000	1 541 786	1 564 786

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	244 737	70 464
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	121 944	28 317
Kinnisvarainvesteeringute müük müügihinnas	0	32 600

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	32 237	32 237
Võlad töövõtjatele	38 411	38 411
Maksuvõlad	10 233	10 233
Muud võlad	14 725	14 725
Saadud ettemaksed	2 872	2 872
Kokku võlad ja ettemaksed	98 478	98 478
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	31 104	31 104
Võlad töövõtjatele	28 161	28 161
Maksuvõlad	7 661	7 661
Muud võlad	9 131	9 131
Muud viitvõlad	9 131	9 131
Saadud ettemaksed	2 217	2 217
Muud saadud ettemaksed	2 217	2 217
Kokku võlad ja ettemaksed	78 274	78 274

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	740 089	593 125
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	78 320	221 946
Kokku annetused ja toetused	818 409	815 071
sh eraldi riigieelarvest	818 409	809 626
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	0	5 050

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2023	2022
Rahaline annetus	818 409	815 071
Kokku annetused ja toetused	818 409	815 071

Lisa 7 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Majutusteenused	244 789	70 464
Muud	21 386	16 663
Kokku tulu ettevõtlusest	266 175	87 127

Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Mitmesugused bürookulud	5 106	5 039
Koolituskulud	2 202	1 378
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	3 366
Kindlustus	2 790	3 124
Telefon Internet	10 003	10 769
Pangateenused	578	535
Muud autodega seotud kulud	2 162	9 728
Raamatupidamise teenus	120	300
Tervisetoeetus	1 366	1 034
Juriidiline teenus	1 295	3 552
Auto kasutusrent	14 583	5 146
Muud	6 783	1 404
Kokku mitmesugused tegevuskulud	46 988	45 375

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	242 279	217 439
Sotsiaalmaksud	80 301	68 259
Puhkusekohustus	21 144	15 001
Kokku tööjõukulud	343 724	300 699
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	19	22

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Füüsilisest isikust liikmete arv	1	1

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	36 383	31 792

Ühistu juhatus on 2-liikmeline.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 23.08.2024

Erivajadustega Inimeste Toetusühing Tugiliisu (registrikood: 80136386) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
AGNE RAUDMEES	Juhatuse liige	23.08.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Vaimupuudega ja psüühiliste erivajadustega isikute hoolekandeesutuste tegevus	87201	Jah
Noorte- ja lasteühendused ning noorte ja laste heaolu edendavad ühendused	94993	Ei